

ELVIA AS
Postboks 4100
2307 HAMAR

Vår dato: 29.04.2024

Vår ref.: 202400355-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE godkjenner Elvia AS sin detaljplan for Koksa transformatorstasjon i Bærum kommune, Akershus fylke

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknaden fra dere datert 4. januar 2024 om godkjenning av detaljplan for Koksa transformatorstasjon med tilhørende 132 kV kabel.¹ Elvia har bedt om en delgodkjenning av detaljplanen da det haster å få startet bygging av transformatorstasjonen. Dette vedtaket omfatter derfor godkjenning av detaljplan for selve stasjonsbygget, og ikke for den totalt 880 meter lange 132 kV kabeltilknytningen av anlegget.

Som følge av pågående koordinering mot teknisk hovedplan for Fornebu Sør, samt grunneiere og rettighetshavere langs kabeltraseen velger NVE å imøtekomme konsesjonærs ønske om en delgodkjenning av detaljplanen for transformatorstasjonen. En delgodkjenning av detaljplanen er viktig for at Elvia skal kunne imøtekomme Fornebubanens planlagte spenningssetting høsten 2027. Dette er kritisk for videre spenningssetting og testing av Fornebubanen frem mot idriftsettelse.

1. Vedtak om godkjenning

1.1. Vedtak og vilkår

NVE godkjenner detaljplanen datert 1. november 2023 for å bygge, drifte og vedlikeholde Koksa transformatorstasjon i Bærum kommune i Akershus fylke. Godkjenningen omfatter selve stasjonsbygget, og ikke de to nye ca. 440 meter 132 kV jordkabler mellom krysset Snarøyveien/Rolfsbuktveien og til den nye transformatorstasjonen, som detaljplanen av 1. november også omhandler.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 15. september 2023 post nr. 10.² Det er konsesjonær sitt ansvar at detaljplanen er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i

---

¹ NVE-ref.: 2024400355-1.

² NVE-ref.: 202115085-108.

konsesjonen, og at anleggsarbeidet mv. gjennomføres slik det er beskrevet i detaljplanen. Detaljplanen kan ikke fravikes uten godkjenning fra NVE.

Godkjenningen gis på følgende vilkår:

Før anleggsperioden

- Dere skal orientere NVE, berørte kommuner, grunneiere og rettighetshavere om datoen for oppstart før anleggsarbeidet starter.
- Dere skal gjøre entreprenører og eventuelle underentreprenører kjent med detaljplanen og dette vedtaket.

Underveis i anleggsarbeidet

- Dere skal sende over ny beplantningsplan med tilhørende beskrivelse av erosjonsforebyggende tiltak på området.
- Dere skal orientere NVE hvis det forekommer endringer på utforming av grøntområdet over transformatorstasjonen som følge av dialog med kommune og andre grunneiere/rettighetshavere.
- NVE kan senere stille krav om at dere detaljerer prosjektet ytterligere og dokumenterer bygging, drift og vedlikehold ved hele eller deler av anlegget. Vi kan også stille krav om at slik dokumentasjon skal godkjennes av NVE før det aktuelle arbeidet settes i gang.
- Hvis dere avdekker uønskede hendelser som har skadet eller kan skade miljøet betydelig, skal dere rapportere det til NVE. Opplys om hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt for å rette opp skader og hindre gjentakelser.
- Dere skal til enhver tid ha oppdaterte kart som kan legges fram for NVE hvis vi ber om det.

Etter anleggsarbeidet

- Dere skal sende en sluttrapport til NVE senest ett år etter at anlegget er satt i drift. Vi viser til [NVEs veileder for sluttrapport](#).

1.2. Mulighet til å klage

Vedtaket kan påklages. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

2. Forhold Elvia AS må være oppmerksom på

2.1. Dere skal orientere grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere om å orientere berørte grunneiere, rettighetshavere og naboer om dette vedtaket så snart som mulig. Orienteringsbrevet finner dere vedlagt, og dette vedtaket skal følge med brevet. Dere skal også sende en kopi av orienteringen med tilhørende adresseliste til NVE.

2.2. Dere må ha et internkontrollsystem (IK-energi)

Dere må ha et internkontrollsystem for energianlegg.³ NVE forutsetter at dette er på plass, og at dere praktiserer internkontroll. Vi viser til NVEs «Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg».⁴ Viser også til vurderinger gjort i kapittel 5.3.3 angående skjøtsel av grøntområdet og kapittel 5.3.7 om *Skader som følge av vibrasjoner fra sprengningsarbeid*.

2.3. Forholdet til plan- og bygningsloven

Siden anlegget har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven.⁵ Det betyr at dere ikke trenger å søke dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling.

Dere skal orientere NVE dersom områder som er godkjent til midlertidig arealbruk i NVEs tillatelser, omgjøres til permanent arealbruk i medhold av annet lovverk. NVE skal motta kopi av søknader og eventuelle tillatelser.

Når anlegget er ferdig bygget, skal dere sende kommunen kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg, slik at det offentlige kartverket kan oppdateres. Kravet står i byggesaksforskriften (SAK 10).⁶

2.4. Tillatelser dere trenger etter annet lovverk

Anlegget er omfattet av kraftberedskapsforskriften.⁷ NVE har i denne godkjenningen ikke vurdert om tiltaket tilfredsstiller kravene i forskriften.

I tillegg til denne godkjenningen av detaljplanen må dere sørge for å skaffe dere nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Elvia AS er også ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Det vises til vilkår 10 i anleggskonsesjonen kulepunkt 5, om innhenting av nødvendige tillatelser etter annet regelverk ifm. forurensingsrisiko ved håndtering av forurensede masser. NVE minner om at det er kommunen som er myndighet ved bygging eller graving i forurenset grunn. Det er kommunen som eventuelt setter krav til arbeidet og skal godkjenne tiltaksplanen for forurenset grunn. Elvia har vedlagt tiltaksplan for forurenset grunn og Bærum kommune sin godkjenning av denne datert 2. oktober 2023.

---

³ [Energilovforskriften § 3-7](#) (forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.).

⁴ [NVE Veileder Nr. 8/2018 Veileder til internkontroll for krav til miljø og landskap for energianlegg](#).

⁵ [Plan- og bygningsloven § 1-3](#) (lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling).

⁶ [Byggesaksforskriften \(SAK 10\) § 4-3](#) siste ledd (forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak).

⁷ [Kraftberedskapsforskriften](#) (forskrift 7. desember 2012 nr. 1157 om sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen).

3. Bakgrunn

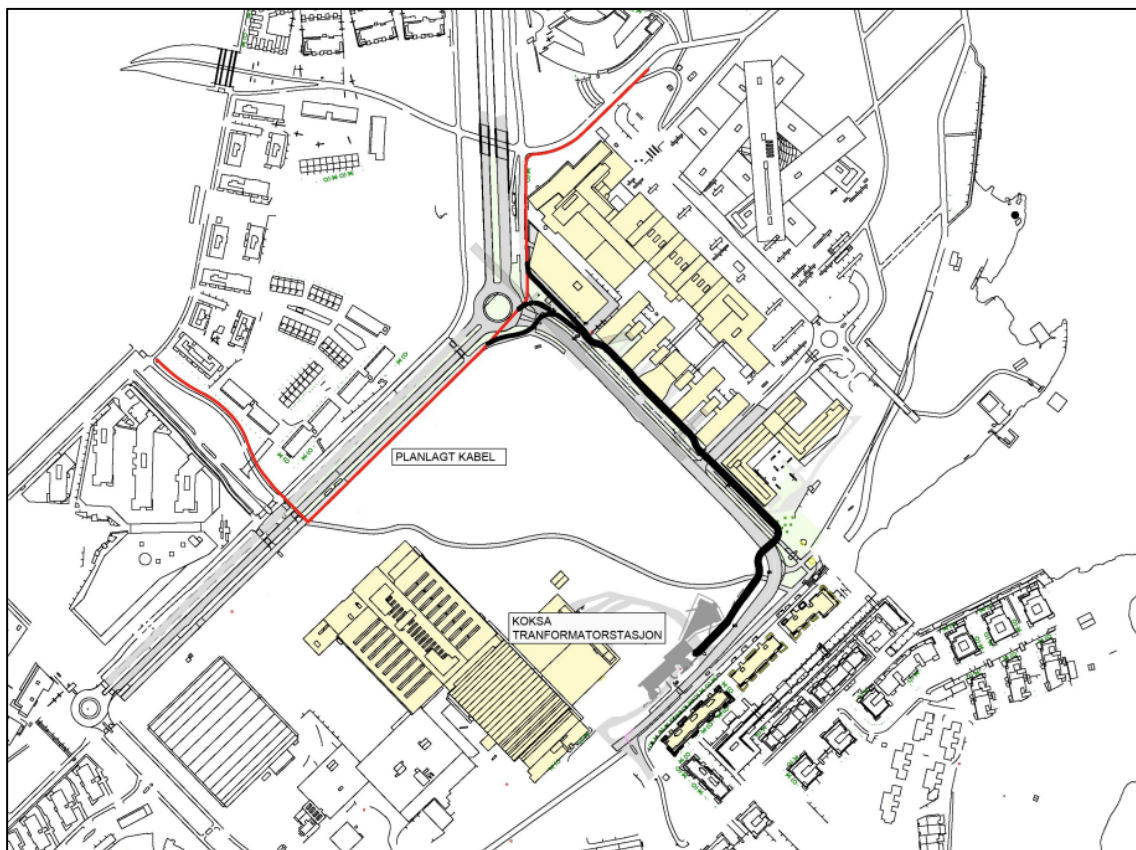
Den 18. april 2023 fikk Elvia AS konsesjon fra NVE til å bygge Koksa transformatorstasjon med tilhørende to nye 132 kV jordkabler langs en strekning på ca. 440 meter, fra krysset Snarøyveien/Rolfsbuktveien til den nye stasjonen. Se figur 2 under. De nye kablene kobles til 132 kV jordkablene mellom Smestad og Fornebu transformatorstasjoner som er under utbygging.

NVEs konsesjonsvedtak av 18. april 2023 ble påklaget til Olje og energidepartementet (OED). OED fattet vedtak i klagesaken 12. september 2023. Klagen ble ikke tatt til følge, og NVEs konsesjonsvedtak ble opprettholdt. OED har i sitt vedtak gjort noen endringer på vilkår knyttet til beplantningsplan og parkanlegg. Se kapittel 3.1.

På Fornebu legges det til rette for en bymessig utvikling i årene fremover. Det er mye som skjer samtidig; utvikling av nye boliger og næringsbygg, men også den største T-baneutbyggingen i hovedstadsområdet på mange tiår. Endestasjonen for Fornebubanen er lokalisert på Fornebu sør, hvor det i dag er det største anleggsområdet på Fornebu. Over T-banestasjonen planlegges det et bysentrum med boliger, torg, næringsbygg og parkområder. Alle konstruksjoner over bakken må tilpasses og koordineres med det som skjer under bakken, noe som kompliserer byggeprosesser i området. Koksa transformatorstasjon skal bygges sørøst i dette området. Se avgrensning tegnet i rødt i figur 1 under.

Figur 1: Utsnitt fra google maps med inntegnet areal hvor tiltaket er lokalisert. Byggegroppa til Fornebubanen ligger vest for tiltaket. Kilde: Google maps april 2024.

Figur 2: Vedlegg 2 til detaljplanen for Koksa transformatorstasjon. Karet viser traseen for jordkablene i sort. Rød linje er 132 kV jordkabler mellom Smedstad og Fornebu transformatorstasjoner. Kilde: Elvia sin detaljplan av 1. november 2023.

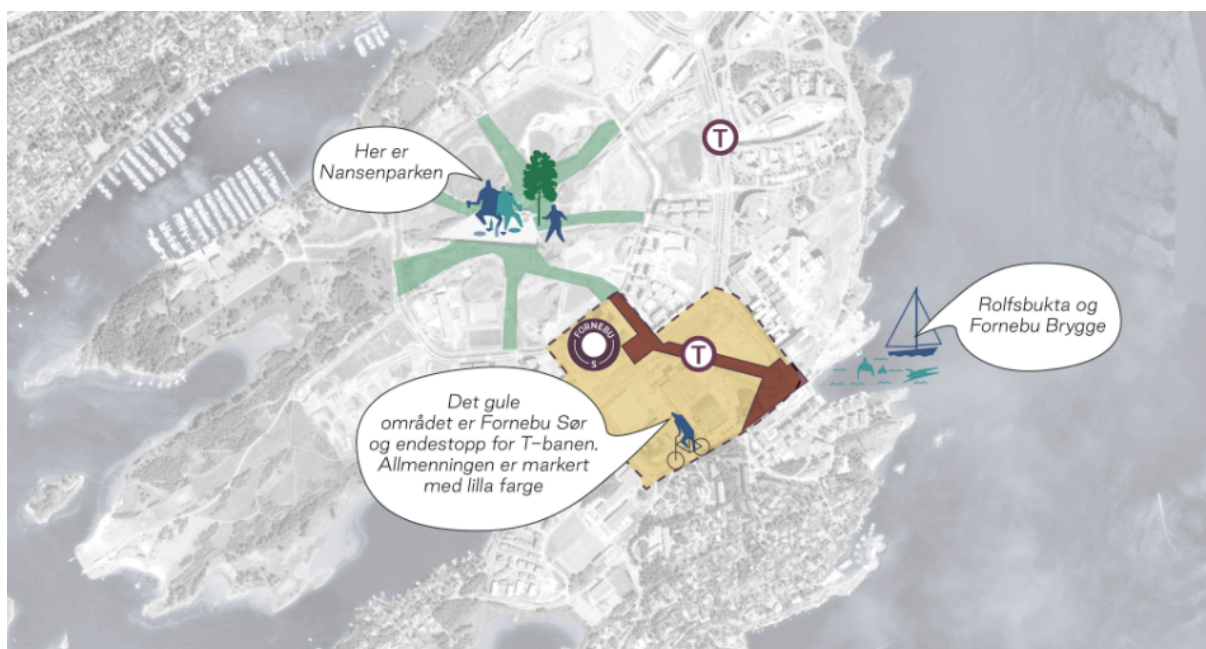

Figur 3: Illustrasjon av transformatorstasjonen sett mot nordøst. Kilde: Elvia sin detaljplan av 1. november 2023.

For å oppnå en helhetlig utvikling av området skal det utarbeides et felles planprogram med byplangrep, (detaljregulering) inkludert en plan for teknisk infrastruktur (teknisk hovedplan) for Fornebu Sør. Dette er et offentligprivat samarbeid mellom Bærum kommune, Selvaag, KLP og OBOS.

Bærum kommune planlegger at Allmenningen skal bli et viktig byrom på Fornebu Sør, se figur 4 under. Dette byrommet skal være en bilfri og grønn allé som til slutt munner ut i en ny stor park mot øst. Det er i dette parkområdet at Koksa transformatorstasjon er plassert.

Figur 4: Kartutsnitt som viser «Allmenningen» og parkområdet i øst, markert i brunt. Kilde: Bærum kommune sine nettsider – «stedsutvikling Fornebu Sør», hentet i april 2024.

Behovet for nye Koksa transformatorstasjon med tilhørende kabelanlegg er begrunnet med at det er behov for økt transformeringskapasitet på Fornebu.

For beboere på Fornebu er det en stor belastning med de pågående utbyggingsarbeidene som skjer samtidig. Utbygging av transformatorstasjonen vil bety ytterligere anleggsvirksomhet for beboere i nærområdet. Elvia sin detaljplan skal beskrive hvordan anleggsfasen skal gjennomføres, og hvilke tiltak som skal utføres for å redusere negative virkninger for omgivelser og ytre miljø. Det er satt vilkår om at planen skal utarbeides i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere.

3.1. Parkanlegg på stasjonsområdet

Som følge av at Koksa transformatorstasjon ligger i et område som er områderegulert til park var spørsmålet om det skal anlegges parkanlegg over stasjonsområdet, et viktig tema i konsesjonsprosessen. Som tiltak for å oppnå en god stedstilpasning mot fremtidige planer i området, har Elvia valgt en arkitektonisk utforming av selve transformatorstasjonen ved å ha bygget delvis under bakken, se figur 3 over.

I NVEs Bakgrunn for vedtak 18. april 2023 står det at «*parkanlegget over stasjonsområdet ikke kan betraktes som et nødvendig hjelpeanlegg for transformatorstasjonen, og det omfattes dermed ikke av unntaksregelen etter plan- og bygningsloven § 1-3 andre ledd.*» NVE satte følgende vilkår i konsesjonen av 18. april 2023:

«Elvia skal ikke bekoste bygging, drift og vedlikehold av parkanlegg på stasjonsområdet. Parkanlegg inkluderer trapper, benker, veier/stier og gressarmering til allmenn ferdsel over hovedbygget. Øvrige veier/stier på stasjonsområdet er ikke inkludert da dette er å betrakte som nødvendige hjelpeanlegg».

I OEDs vedtak ble det gjort endringer fra NVEs vedtak angående anleggelse av parkanlegg:

Vilkår nr. 11 om parkanlegg på stasjonsområdet utgår da departementet mener «*(...) det ikke er nødvendig å fastsette et vilkår med uttrykkelig forbud mot bygging av parkanlegget i konsesjonen. Parkanlegget omfattes ikke av anlegget det er gitt konsesjon til, og kan derfor ikke etableres i medhold av konsesjonen.*»

OED endret også ordlyden på vilkår 10, sjuende ledd, fjerde punkt. Departementet skriver at «*(...) vilkåret ikke må være til hinder for ordinær skjøtsel og andre alminnelige estetiske tiltak på stasjonsområdet som kan gjennomføres uten nevneverdig kostnad for Elvia, selv om slike tiltak ikke nødvendigvis vil være erosjonsforebyggende. At beplantningsplanen ikke åpner for at Elvia AS bekoster bygging, drift og vedlikehold av parkanlegg på stasjonsområdet, følger uansett av at konsesjonen ikke omfatter slikt tiltak*». Departementet mener det er «*(...) tilstrekkelig at vilkåret angir at den nye beplantningsplanen skal utarbeides i tråd med konsesjonen og føringene gitt i Bakgrunn for vedtak*».

Hvorvidt det skal anleggs parkanlegg/parkelementer på stasjonsområdet er dermed ikke gjenstand i dette vedtaket. Vilkår om beplantingsplan er vurdert i kapittel 5.3.2.

4. Høring og innkomne merknader

4.1. NVE sendte ikke detaljplan på høring

I anleggskonsesjonen vilkår nr.10 er det blant annet satt vilkår om at Elvia skal utarbeide detaljplanen i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere. I detaljplanens kapittel 3.2 er det opplyst at grunneiere og rettighetshavere er involvert.

Energiloven åpner for å ikke sende detaljplanen på høring når det «finnes ubetenkelig». Detaljplanen for Koksa transformatorstasjon med tilhørende 132 kV kabeltilknytning ble sendt på høring i regi av Elvia den 2. november 2023 med høringsfrist 11. desember 2023. I høringsperioden har Elvia avholdt et informasjonsmøte/folkemøte den 29. november 2023 for naboer og interesserte. Elvia beskriver at det var et stort oppmøte på det åpne informasjonsmøtet. De skriver også at avklaringer og spørsmål fra bla. Bærum kommune og Fornebubanen foregikk fortløpende under høringsperioden. Dette er dokumentert i vedlegg til detaljplanen.

Vedlagt innsendt detaljplan har NVE fått oversendt høringsinnspillene Elvia mottok, og deres kommentarer til disse. Det dokumenteres også en bred involvering mot andre myndigheter og berørte instanser iht. krav om koordinering ref. post 10 kulepunkt nr. 3. Etter NVEs vurdering har Elvia hatt en bred involvering av nevnte parter, og vi mener saken er godt nok opplyst til at vi kan fatte vedtak i saken. Sentrale høringsinstanser er også gjort kjent med saken, og NVE mener derfor det er «ubetenkelig» å ikke sende saken på høring.

4.2. Innspill til detaljplanen

Elvia mottok 12 innspill til detaljplanen. Innspillene ble oversendt som vedlegg til detaljplanen sammen med Elvia sine kommentarer til innspillene. Innspillene med Elvia sine kommentarer finner dere i vedlegg 1. I kapittel 5 har vi gjengitt merknader som er relevante for behandling av detaljplanen.

Innspill som går på alternativ plassering av bygg, og om det skal anlegges parkanlegg på stasjonsområdet, er anførsler som har vært grundig vurdert i konsesjonsprosessen. NVE viser derfor til konsesjonsvedtaket 18. april 2023 og OEDs klagevedtak 12. september 2023, uten videre behandling her.

5. NVEs vurderinger av detaljplanen

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. Vurderingene i planen skal konsesjonæren basere på informasjon som er kommet fram i konsesjonsprosessen.

Detaljplanen som Elvia har utarbeidet for Koksa transformatorstasjon med tilhørende 132 kV kabeltilknytning, beskriver på en god måte hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres. NVE forutsetter at Elvia følger beskrivelsen i detaljplanen i anleggsarbeidet. Vi mener derfor det ikke er nødvendig å vurdere alle temaene som detaljplanen beskriver. I dette kapitlet vil vi kun kontrollere at detaljplanen oppfyller vilkårene satt i anleggskonsesjonen, og vurdere de temaene i detaljplanen hvor det er behov for avklaring fra NVE. I vurderingene under er det kun stasjonsområdet som er vurdert. Kabeltilknytning vil bli vurdert i eget vedtak ved et senere tidspunkt.

5.1. Justering av konsesjonsgitt løsning

Elvia skriver i detaljplanen at det vil være noen små endringer sammenlignet med konsesjonen. Stasjonsbygget er utvidet med en ny kabelføringsvei mot sør. I tillegg er stasjonsbygget utvidet med en rømningstrapp på vestsiden av bygget. Alle endringer er innenfor avgrensningen til stasjonen. Dette er endringer som godkjennes som en del av behandling av denne detaljplanen.

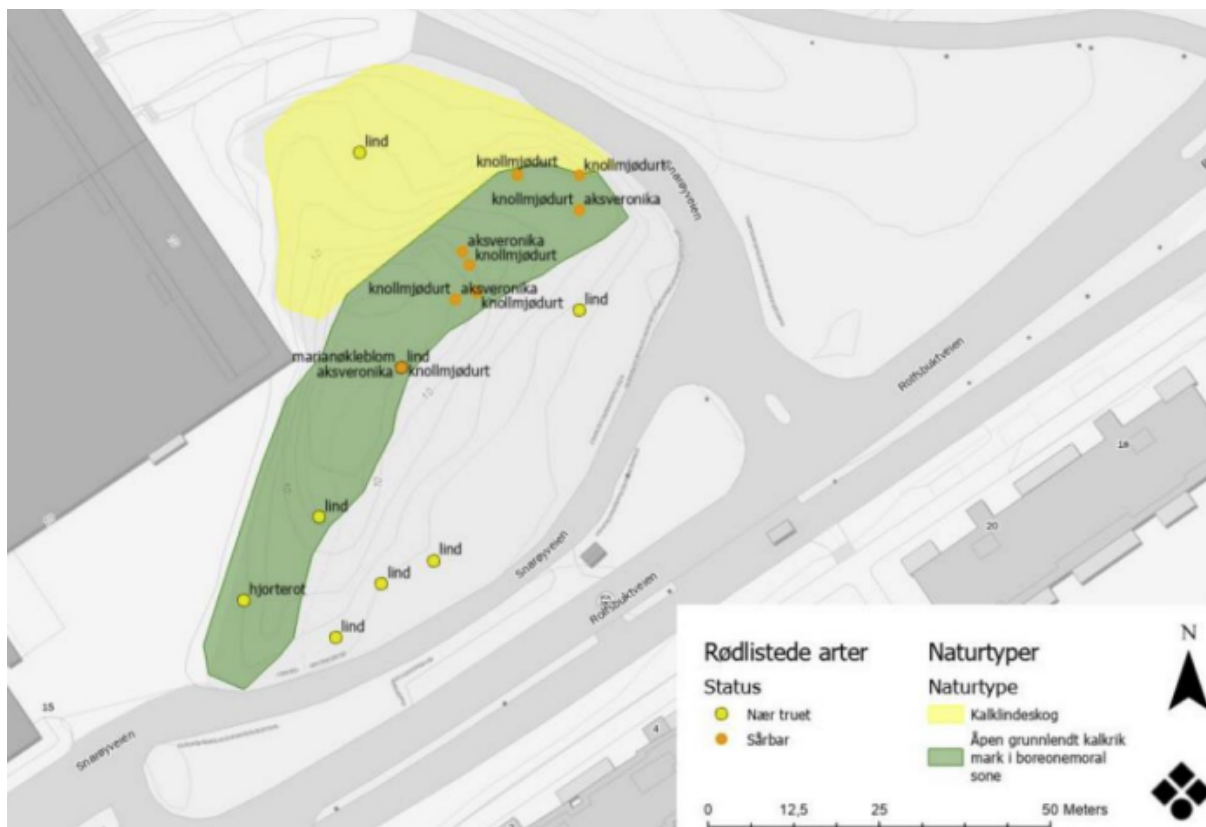
5.2. Naturmangfold

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen i NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» 18. april 2023.⁸ I arbeidet med detaljplanen har Elvia gjennomført nye feltregistreringer og kartlegging av naturmangfold på området våren 2023.

NVE har bekreftet disse opplysningene med egne søk i databaser som Naturbase og Artsdatabanken den 4. april 2024. Vi mener vurderingene av naturmangfold i detaljplanen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og vi mener vurderingene er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket.

Koksa transformatorstasjon er plassert inntil en kolle med et grøntområde som består av de utvalgte naturtypene *Kalklindskog* (sterkt truet EN) og *Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone* (sterkt truet EN). Det står i Bakgrunn for vedtak at kollen er en «rest av grøntområdet som var på Fornebu før flyplassen ble etablert (...) og representerer kulturhistorisk og landskapsmessig verdi i seg selv.» NVE satte derfor følgende vilkår i anleggskonsesjonen vilkår nr. 11 sikring av en naturtype:

«Naturtypen åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone skal sikres i anleggsfasen og området skal ikke benyttes til riggplass og mellomlagring av masser og materiell».

Figur 5: Kart over naturtyper og naturverdier i området. Koksa transformatorstasjon. Se også figur 1 for lokalisering av kollen inntil tiltaket. Kilde: Elvia sin detaljplan av 1. november 2023.

⁸NVE-ref.: 202115085-91.

Figur 6: Kollen sett fra nordøst. Transformatorstasjonen skal bygges bak kollen i bildet, mellom kollen og boligblokkene som en ser deler av til venstre i bildet. Kilde: NVEs Bakgrunn for vedtak av 18. april 2023.

Elvia skriver at det under befarings i forbindelse med utarbeidelse av detaljplanen, ble satt en ny avgrensning mellom den framtidige byggegropen til transformatorstasjonen og naturtypen. Avgrensningen er noe forskjøvet mot nord og tettere på naturtypen, sammenlignet med det som ble lagt til grunn i konsesjonsprosessen. Ny avgrensning ivaretar sikkerhet rundt naturtypen, i tillegg til at en ivaretar sikkerhet mot byggegropen.

Statsforvalteren motsetter seg ikke endringen av avgrensningen, men forutsetter at det tas hensyn til naturmangfoldet ved valg av ny beplantning i området ved istandsetting. Vi har vurdert beplantningsplan i kapittel 5.3.2. Bærum kommune skriver at det er vanskelig å sammenligne tidligere hensynssone rundt de verdifulle lokalitetene, opp mot ny tiltaksgrense, og mener naturtypene må markeres tydelig på planen. Kommunen skriver videre at det bør ses på muligheten til å etablere en buffersone mellom naturverdiene og anleggsområdet der det ikke skal utføres anleggsarbeid. Dette for å unngå indirekte påvirkning på naturverdiene. Det bør også beskrives tiltak for å hindre at støv spres inn i utvalgt naturtype og rødlistearter.

Elvia skriver i kommentar til høringsuttalelsene at anleggsgjerdet vil bli plassert langs en kjerrevei som går gjennom grøntområdet. Kjerreveien ligger på et lavere nivå i terrenget sammenlignet med naturverdiene, og de mener dette vil gi en naturlig buffersone mot naturtypen.

NVE er enig med Bærum kommune at en buffersone mot naturtypen kan bidra til å sikre denne. Vi mener Elvia har lagt en god plan for å sikre naturtypen best mulig ved å sette opp anleggsgjerdet på kjerreveien som ligger litt lavere enn selve naturtypen. Vi vurderer at ny tiltaksgrense ivaretar sikring mot direkte inngrep i den utvalgte naturtypen. Siden byggegropen til transformatorstasjonen vil ligge tett inntil naturtypen er NVE enig i Bærum kommune sitt innspill om at det må gjøres tiltak for å unngå at støv fra anleggsarbeidene

flukter inn til naturtypen. Ved å bruke anleggsgjerde med duk vil en minske at støv sprer seg inn til området med naturtypen. Elvia har i epost av 12. april 2024 oversendt oppdatert beplantningsplan med et tilhørende notat. I notatet bekrefter Elvia at de skal montere anleggsgjerde med tekstil langs naturtypen, og at duken har en høyde på minst 2 meter.

NVE vurderer forslåtte tiltak for ivaretagelse av naturtypen som god og i tråd med krav satt i vilkåret. Vi konstaterer at Elvia skal montere duk langs anleggsgjerdet for å hindre at støv sprer seg inn til den utvalgte naturtypen.

NVE er enig med Bærum kommune at det kunne vært bedre med en plan som viser både ny og gammel avgrensing mot naturtypen, men vi vurderer likevel detaljplanen, slik den foreligger som god nok. Vi har satt vilkår om at entreprenør skal gjøres kjent med detaljplanen, inkludert viktig avgrensinger slik at sikringstiltak følges opp gjennom anleggsperioden. I tillegg bør Elvia innlemme oppfølging av ivaretagelse av naturtypen i deres internkontrollsystem.

5.2.1. Fremmede arter

Vilkår nr. 10, kulepunkt 1 i anleggskonsesjonen er det satt krav om at det skal:

«... gjennomføres kartlegging av områder som berøres av anleggsarbeider der det kan være høy risiko for spredning av fremmede arter.»

Elvia har i sin vurdering av tiltak for å hindre spredning av fremmedarter tatt utgangspunkt i en kartlegging som ble utført i 2021 i forbindelse med konsesjonsprosessen. Oversikten fra kartleggingen er presentert i kapittel 2.2.3 i detaljplanen. Elvia skriver i kapittel 2.2.3 og kapittel 6.6.4 at siden hele området er infisert med fremmedarter, skal toppmasser skaves av og sendes til godkjent mottak. Flere av fremmedartene som er registrert i området har høyt invasjonspotensiale, og tiltaksområdet grenser til den utvalgte naturtypen som skal bevares. Videre står det at masser som tas ut av området skal tildekkes slik at en unngår spredning. Det er også beskrevet andre konkrete tiltak i anleggsperioden som skal hindre spredning.

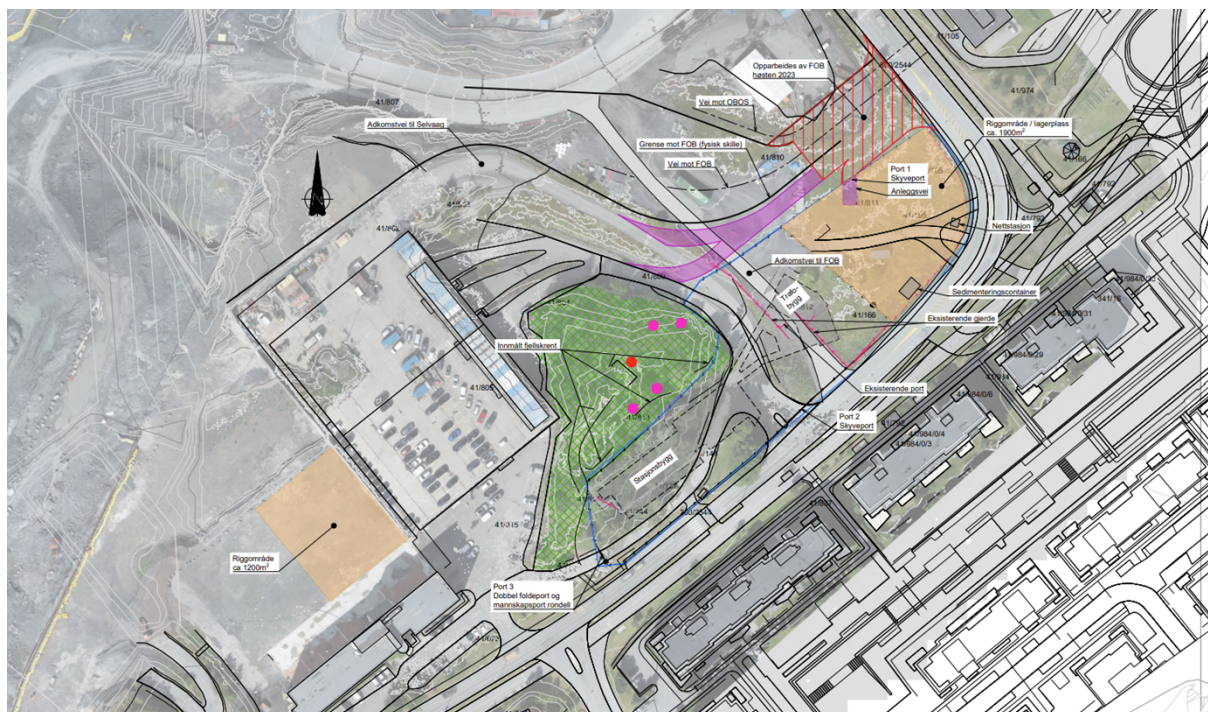
NVE konstaterer at Elvia ikke har utført ny kartlegging, fordi de mener at registreringene er representative for dagens situasjon. Sett i forhold til Elvias foreslåtte tiltak for å hindre spredning av fremmedarter, mener NVE det ikke er nødvendig med ny registrering. Etter NVEs vurdering oppfyller detaljplanen vilkåret. Vi legger til grunn at Elvia gjennomfører nødvendige tiltak for å hindre at fremmede arter blir spredd, i henhold til forskrift om fremmede organismer § 24.

5.3. Arealbruk

I anleggskonsesjonen ble det gitt tillatelse til å etablere to permanente atkomstveier fra Rolfsbuktveien. I tillegg er det behov for midlertidig arealbruk til riggplasser og midlertidige atkomstveier i anleggsfasen. Selve transformatorstasjonen består av to frittstående bygg hvor store deler vil ligge under terrenget, se figur 3. Dette er gjort som et tiltak for å få anlegget godt integrert med fremtidig planlagt parkanlegg i området. Tillatelsen fra NVE er gitt under forutsetning om at midlertidige anleggsområder

tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk. Både permanente og midlertidige veier er vist i situasjonsplanen vedlagt detaljplanen, og i figur 6 under.

Figur 7: Situasjonsplan som viser tiltaksområdet, riggområder (oransje felt) og midlertidig atkomstvei til anleggsområdet (rød og rosa skravur). Kilde: Elvia sin detaljplan av 1. november 2023.

I anleggskonsesjonen står det at konsesjonær skal omtale og kartfeste midlertidig adkomst til OBOS Koksa sitt utbyggingsområde i detaljplanen. Elvia har i detaljplanen beskrevet hvordan planlagte midlertidige adkomstveier skal etableres (se figur 7 over). Det er lagt opp til et samarbeid med Fornebubanen og OBOS å bruke port 1 som felles tilkomst (rød skravur i figur 7 over). I tillegg planlegger Elvia å bruke port 2 og 3 til masseutkjøring og annen anleggsvirksomhet. For vurdering av påvirkning for naboer se kapittel 5.3.5. NVE mener detaljplanen kapittel 3.3.3 er en tilstrekkelig og god beskrivelse av hvordan midlertidig adkomst til tiltaksområdet er planlagt.

5.3.1. Massehåndtering og istandsetting

Som omtalt i kapittel 5.2.1 er massene i området infisert av fremmedarter. Som følge av dette skal toppmasser leveres til godkjent deponi/mottak.

Videre skriver Elvia i detaljplan kapittel 2.3.1 at alle masser skal leveres til godkjent deponi og at det ikke vil være mellomagring av masser innenfor tiltaksområdet. Det vises også til tiltaksplan for forurenset grunn vedlagt detaljplanen, og kommunens godkjenning av denne, datert 2. oktober 2023.

I høringsuttalelsene fra Bærum kommune og Statsforvalteren er istandsetting et tema, særlig i forhold til tiltakets nærhet til den utvalgte naturtypen. For vurdering av naturtypen, se kapittel 5.2 i dette vedtaket. Statsforvalteren anbefaler sterkt at det brukes

stedegne masser over og rundt anlegget. De foreslår at det kan brukes kalkrike masser fra dypere jordlag i anleggsområdet. Hvis massene er forurenset foreslås det å bruke kalkrike masser fra andre prosjekter i Bærum, som for eksempel fra utbyggingen av Fornebubanen.

I detaljplanen skriver Elvia at det ved etablering av nytt grøntområde over og rundt ny transformatorstasjonen skal brukes en oppbygging med vekstjord som har 30 % kalkrik sand og 30 % kalkrik singel fra kalkstein. De mente dette ville gi en god tilpasning mot områdets kvaliteter. Siden flere av høringsinstansene kommenterte jordsammensetningen/løsningen, vil Elvia ta innspillene til etterretning og gjøre en ny vurdering.

Etter NVEs vurdering beskriver detaljplanen massehåndtering, spesielt med hensyn til forurensede masser, på en god måte. Det vises også til vurdering av fremmedarter i kapittel 5.2.1 i dette vedtaket. Ved valg av jordsammensetning, forutsetter NVE at Elvia ved arrondering og istandsetting velger en jordsammensetning som gjør at det nyetablerte arealet er godt tilpasset eksisterende jordforhold og den utvalgte naturtypen.

5.3.2. Beplantningsplan

I anleggskonsesjonen vilkår nr. 10, kulepunkt 4 er det satt krav om utarbeidelse av beplantningsplan:

«Endelig forslag til beplantningsplan skal utarbeides i samsvar med føringer i Bakgrunn for vedtak og konsesjonen, og vedlegges. Planen skal minst beskrive gressdekket og vegetasjon som er nødvendig som erosjonsforebyggende tiltak på stasjonsområdet.»

I NVEs Bakgrunn for vedtak står det at «Elvias ansvar for beplantning må holdes på et minimum og begrenses til gressdekket og vegetasjon som er nødvendig som erosjonsforebyggende tiltak», og at Elvia skal «presentere et nytt forslag til beplantningsplan i detaljplanen». Videre står det at «Dersom Elvia før NVEs behandling av detaljplanen inngår avtale med andre interessenter om ekstern finansiering av ekstra beplantning, kan beplantningsplanen gå utover dette minimumsnivået».

Elvia skriver at beplantningsplanen er i tråd med vilkåret i konsesjonen, men at det pågår fortsatt en dialog med utbyggere og Bærum kommune angående utforming av arealet over stasjonsområdet for å få arealet mest mulig tilpasset fremtidig parkanlegg.

Statsforvalteren skriver i sin høringsuttalelse at planen slik den foreligger ikke gir nok føringer som vil ivareta og styrke naturverdier i området. Statsforvalteren skriver at det ikke er benyttet biolog eller andre med naturfaglig kompetanse. Statsforvalteren skriver at planen må utarbeides eller kvalitetssikres av et fagmiljø med kompetanse på naturlig revegetering.

Bærum kommune skriver i sin høringsuttalelse at arter presentert i planen er fremmedarter i det lokale naturmiljøet. Opprinnelige lindetrær, *Tilia Cordata*, mener kommunen at må gjenplantes med likt antall trær som blir fjernet. Kommunen skriver at detaljplanen omtaler forhold som ikke er vist på selve beplantningsplanen. Videre skriver kommunen at det ikke er ønskelig med oppstammede trær mot utvalgt naturtype og at

det bør være en naturlig overgang til eksisterende naturverdier, som for eks. krattvegetasjon eller annen vegetasjon for å unngå slitasje på den verneverdige kollen. Oppstammende trær nær utvalgt naturtype vil skape et parkpreget areal og vil oppfordre til økt ferdsel nær sårbar natur.

I epost av 12. april 2024 (se vedlegg 2 og 3 til dette vedtaket) har Elvia ettersendt en oppdatert beplantningsplan med tilhørende notat som beskriver ny vegetasjon og andre forhold som gjelder grøntområdet. Elvia har innarbeidet innspillene fra både Statsforvalteren og Bærum kommune når det gjelder valg av vegetasjon. NVE er enig i Statsforvalterens og kommunens kommentarer om manglende tilpasning til stedegne arter, og spesielt med hensyn til påvirkning på utvalgt naturtype som ligger tett inntil tiltaksområdet. NVE vurderer ny oppdatert plan av 12. april 2024 som innenfor kravet satt i anleggskonsesjonen, og at den svarer godt ut innkomne innspill. NVE viser til at vi har satt vilkår om at entreprenør skal gjøres kjent med detaljplanen og dette vedtak, det inkluderer også beplantningsplanen.

NVE legger til grunn at det ikke er avklart hvordan området skal detaljreguleres. Som følge av spenningssetting av Fornebubanen høsten 2027, er det helt avgjørende at Elvia kan ferdigstille transformatorstasjonen før den tid. Elvia skrive i sine kommentarer til høringsuttalelser at *«det finnes mulighet for en adendum under kontraktsforhandlingene med byggtekniske entreprenør, dersom finansiering avklares»*. Elvia har ved innsendelse av detaljplanen ikke hørt noe fra partene om det er ønskelig med annen utforming av grøntanlegget over transformatorstasjonen. Elvia skriver at *«Med utgangspunkt i denne nåværende uavklarte situasjonen legger Elvia vedlagte situasjons- og beplantningsplan til grunn og baserer kontrakten med byggteknisk entreprise på det»*.

NVE viser til konsesjonsvedtak og OEDs klagevedtak og vil igjen påpeke at et parkpreget anlegg ikke ligger innenfor rammene for det det er gitt konsesjon til. Se kapittel 3.1. NVE viser til konsesjonsvedtak 18. april 2023 og OEDs klagevedtak av 12. september 2023 og NVEs Bakgrunn for vedtak: *«Dersom Elvia før NVEs behandling av detaljplanen inngår avtale med andre interessenter om eksternt finansiering av ekstra beplantning, kan beplantningsplanen gå utover dette minimumsnivået»*. NVE vil i dette vedtaket sette vilkår om at eventuell oppdatert beplantningsplan som resultat av dialog med utbyggere og kommunen, skal sendes til NVE for orientering.

NVE konstaterer at det i oppdatert beplantningsplan er prosjektert et nytt terreng med helning på over 62 % enkelte steder, noe som tilsvarer helning 1:1,5. Noen steder vil det også være brattere enn dette, for eksempel langs portalen til stasjonen mot øst. Helning på 62 %/ 1:1,5 er bratt og vi mener dette kan være ugunstig for revegetering. Vi viser til vilkår 10 kulepunkt 4 hvor det står *«Planen skal minst beskrive gressdekket og vegetasjon som er nødvendig som erosjonsforebyggende tiltak på stasjonsområdet»*. Vi mener planen slik den foreligger ikke har svart godt nok på dette med erosjonsforbebyggende tiltak på stasjonen, sett i lys av hvor bratt enkelte områder vil være. Hvis valg av beplantning ikke er tilstrekkelig for å redusere risikoen, bør det vurderes andre tiltak som for eksempel bruk av geonett eller lignende for å stabilisere massene. NVE

vil sette vilkår om at Elvia sender over ny plan med tilhørende beskrivelse av erosjonsforebyggende tiltak på området.

5.3.3. Skjøtsel

Bærum kommune skriver at det bør kreves at etablert vegetasjon må følges opp over minimum tre år slik at det sikres at fremmedarter ikke etableres. Statsforvalteren skriver at det bør vurderes om det skal utarbeides en skjøtelsesplan for å ivareta naturverdiene i området.

I epost av 12. april 2024 (se vedlegg 2 og 3 til dette vedtaket) har Elvia ettersendt oppdatert beplantningsplan med tilhørende notat. Ny plan med notat er svar på innkomne merknader fra blant annet Statsforvalteren og Bærum kommune. I notatet skriver Elvia at de foreslår en utvidet etableringsskjøtsel fra to år til tre år. Dette for best mulig ivaretagelse av naturverdier i området. Videre gir notatet en mer detaljert beskrivelse av planlagt skjøtsel i området. NVE vurderer foreslått plan for skjøtsel som tilstrekkelig, og i stil til det som konsesjonen setter som rammer for beplantning av området. Vi vil ikke stille ytterligere krav til skjøtsel og forutsetter Elvia innlemmer skjøtelsesplanen som en del av deres internkontrollsystem for anlegget. Viser til kapittel 2.2.

5.3.4. Riggplasser

Det står i vilkår nr. 10, 3. avsnitt at *«konsesjonær skal foreta en ansvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene, som skal være ferdig senest to år etter at anlegget eller deler av anlegget er satt i drift»*.

Riggplasser som Elvia planlegger å bruke i anleggsperioden, er vist i situasjonskartet vedlagt detaljplanen. Viser også til figur 7 i dette vedtaket.

Fylkeskommunen anbefaler at det stilles krav om at det settes av midler til opprydding og beplantning av de midlertidige anleggsarealene. Elvia skriver at arealet er en del av fremtidige planer om boliger, næring og anleggelse av park. Elvia mener det er lite hensiktsmessig å beplante området i tidsperioden mellom ferdig transformatorstasjon og oppstart av utbygging av boliger og park. Elvia skriver videre at de skal forlate området i en tilstand som er avtalt med grunneier.

NVE vurderer at detaljplanen med tilhørende situasjonsplan gir en god beskrivelse av planlagte riggarealer. Å istandsette areal til grøntareal/beplantet areal, er ikke en del av konsesjonen og dermed ikke noe NVE kommer til å stille krav om. Riggplasser er som hovedregel midlertidig arealbruk og skal tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk. Vi legger til grunn at Elvia skal inngå avtaler med grunneierne om hvordan arealene skal forlates etter endt byggeperiode.

5.3.5. Tiltak mot støv i anleggsfasen

I vilkår nr. 10, kulepunkt 5 står det at detaljplanen skal beskrive og drøfte «tiltak for å redusere støv i anleggsfasen. Vurdering av tiltak skal gjøres ut fra kapittel 6 i Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen T-1520/2012».

I detaljplanen skriver Elvia at de skal overta eksisterende støvovervåkingsmateriell fra Fornebubanen som er plassert nær tiltaksområdet, inkludert månedlig rapport i sin overvåking av anleggsperioden. Det er også nevnt flere tiltak som forbud mot knusing og mellomlagring av bergmasse på stedet, skjerming av anleggsområdet, tiltak på veg og overflater, tiltak på anleggsmaskiner og tildekking av masser som transporteres ut av området. For vurdering av støvpåvirkning på utvalgte naturtyper nær tiltaksområdet se kapittel 5.2.

Flere av boligsameiene som har uttalt seg til detaljplanen skriver at de er bekymret for støv som ulempe i anleggsperioden. Beboerne har i lengre tid måttet forholde seg til ulemper som støy og støv i anleggsperioden til Fornebubanen, og ønsker at det gjøres tiltak for å minimere ulempene i forbindelse med bygging av transformatorstasjonen. Et av forslagene som ble fremmet av berørte beboere nær tiltaksområdet under det åpne informasjonsmøte, er at massetransport kun bør foregå gjennom port 1 (felles innkjøring med Fornebubanen), og ikke via adkomsten som ligger i sør, langs Rolfsbukteveien (nærmest boligene). Port 1 ligger lengre unna boligområdene sammenlignet med port 2 og 3. De mener at bruk av port 1 vil være med på å redusere støvplagene for dem i anleggsperioden.

Elvia bekrefter i sine kommentarer til høringsuttalelsene at støv ble et tema under informasjonsmøtet. Elvia skal ta til vurdering både innspillet om å kun bruke port 1 til inn- og utkjøring av masser, og alternativet der innkjøring gjøres gjennom port 2 og utkjøring gjennom port 1, i kontraktsforhandlingene med entreprenør. Elvia skriver at de vil velge den løsningen, som erfaring tilsier, vil gi minst støvpåvirkning for beboere i nærområdet.

NVE vurderer Elvia sin beskrivelse og drøfting av tiltak for å minimere støv, og deres planer for å følge opp forholdene gjennom anleggsperioden, som utfyllende og tilstrekkelig og har ingen ytterligere kommentarer til dette. Hvis Elvia vurderer endring av utkjørsel for massetransport til å gi mindre støvplager for boligområder nær tiltaksområdet, bør denne løsningen foretrekkes som et ytterligere tiltak for å minimere ulemper for beboerne i området.

5.3.6. Utslipp av anleggsvann

Flere av boligsameiene har i sine høringsuttalelser uttrykt bekymring for forurensing av Rolfsbukta som følge av utslipp av anleggsvann. De skriver at Rolfsbukta har vært svært forurenset hittil som følge av utslipp av anleggsvann fra Fornebubanen, som igjen har en negativ påvirkning for nærmiljøet da bruk av Rolfsbukta blir lite fristende. Bukta brukes i dag til både båtliv og bading for beboere på Fornebulandet.

Elvia skriver i kommentar til høringsuttalelser at de har tatt initiativ til dialog med Bærum kommune angående utslipp og skal sammen med dem vurdere de forholdene som gjør beboerne i området bekymret for forurensing av Rolfsbukta. Elvia skriver at det skal etableres et sedimenteringsanlegg på riggarealet. Påslippspunkt og krav til anleggsvann er forhåndsavklart med kommunen. Entreprenør skal sende over søknad og få denne godkjent hos kommunen før anleggsstart. NVE forutsetter at Elvia innhenter nødvendige tillatelser i henhold til forurensingsforskriften, og har ingen ytterligere kommentarer til det som er beskrevet av Elvia.

5.3.7. Skader som følge av vibrasjoner fra sprengningsarbeid

Boligsameier som er nærmeste naboer til anleggsarbeidet, er bekymret for skader på byggverk som følge av vibrasjoner fra sprengningsarbeid. Dette gjelder særlig det store kanalanlegget som ligger mellom boligblokkene i Rolfsbukta. Sameiet Rolfsbuktveien skriver at dekket i kanalanlegget har nylig blitt forsterket, og er sårbart for rystelser. Sameiene ønsker at Elvia innhenter dokumentasjon og registrerer dagens tilstand av anlegget.

Elvia skriver i sine kommentarer til høringsuttalelsene at de tar nevnte forhold til etterretning og skal følge det opp videre. Elvia skal særlig dokumentere det nevnte kanalanlegget, og *«eventuelt ta særskilte vurderinger sammen med entreprenør og konsulent om de allerede stilte kravene angående «forsiktig» sprengning. Måleverdiene ved de første sprengningene vil også gi en indikasjon hvordan rystelser forplanter seg i bakken»*. NVE forutsetter at Elvia følger opp dette gjennom anleggsperioden. NVE vil ikke stille krav til oppfølging, men forventer at Elvia tar det inn i deres internkontrollsystem.

5.4. Naturfare

Dere omtaler naturfare i detaljplanens kapittel 2.3.1 *«Grunnforhold og kvikkleire»*, og viser til at det ble gjennomført grunn- og miljøtekniske undersøkelser i området høsten 2022. I detaljplanen går det blant annet fram at det ikke er påvist kvikkleire eller sprøbruddmaterialer i tiltaksområdet.

NVE gjør oppmerksom på at det i NVEs faresonekart er påvist et areal ved port 1-innkjørselen og planlagt riggområde like ved, der kvikkleire kan forekomme. Konsekvens er vurdert til mindre alvorlig, risikogruppe 2. Siden store deler av dette arealet brukes til anleggsvirksomhet for Fornebubanen i dag, forutsetter vi at dette er tatt til følge ved valg av området.

Vi minner om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings-, anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anlegget ikke øker faren for skred for tredjepart.

5.4.1. Overvannshåndtering

I vilkår nr. 10, kulepunkt 6 står det at «*Det skal fremlegges dokumentasjon på at overvannshåndteringen er ivarettatt og avklart med teknisk hovedplan for Fornebu Sør. Overvannshåndtering skal planlegges ut fra Rettleiar for handtering av overvatn i arealplanar (NVE Veileder nr.4/2022).*»

For å oppnå en helhetlig utvikling av området skal det utarbeides en teknisk hovedplan for Fornebu Sør. Denne utarbeides parallelt med planprogram for samme område, og vil være et viktig grunnlag for byplangrepet. Vi viser til kapittel 3 i dette vedtaket for ytterligere omtale. Teknisk hovedplan skal blant annet ha en overordnet plan for infrastruktur for vann og avløp (VA), avfallssug og energi og fjernvarme.

Elvia skriver at det er gjennomført flere dialogrunder med Teknisk hovedplan for Fornebu Sør. Elvia skriver at det er enighet om alternativet der overvann fra overliggende arealer, som løper ut ved høybrekket i Rolfsbuktveien Sør, føres til grøntriblatt langs Rolfsbuktveien (i nord-østlig retning). Flomveien er tenkt langs og eventuelt i Rolfsbuktveien, primært i grøntriblatten. Det skal i videre arbeid med felles plan og teknisk hovedplan for Fornebu Sør jobbes med å få mest mulig grøntområder langs Rolfsbuktveien. Elvia skriver at planprogrammet for Fornebu Sør skal oppdateres i tråd med denne konklusjonen, men at løsningen ikke er forankret med Bærum kommune.

Bærum kommune skriver i sin uttalelse til planen at utforming av Rolfsbuktveien ikke er avklart og at plassering av grøntriblatt, som ifølge detaljplanen skal fungere som resipient for overvann, er avhengig av fremtidig utforming av veien. Overvannshåndtering må koordineres med det overordnede prinsipp-løsningen for overvannshåndtering i parken og området rundt. Kommunen påpeker også at for tilknytninger på det lokale overvannsnett må det leveres rørleggeranmeldelse, og at disse skal godkjennes av Bærum kommune selv om transformatorstasjonen er unntatt søknadsplikt etter plan- og bygningsloven.

NVE legger til grunn at det er landet på et alternativ til løsning for overvannshåndtering, og at denne er et resultat av koordinering mot teknisk hovedplan. Dette må bli utgangspunktet for overvannshåndtering på stasjonsområdet, og at løsningen fremover vil bli førende for det som kommer av veiutforming og parkanlegg i området. NVE vil igjen poengtere viktigheten av at Elvia får startet anleggsarbeidet med transformatorstasjonen og holde seg til planlagt fremdrift, siden dette er avgjørende for spenningssetting av Fornebubanen i 2027. Vilkåret i anleggskonsesjonen krever dokumentasjon på at overvannshåndteringen er ivarettatt og avklart, noe NVE vurderer at detaljplanen innehar. Vilkåret vurderes som oppfylt. NVE minner om at overvannshåndtering skal planlegges i tråd med *Rettleiar for handtering av overvatn i arealplanar (NVE Veileder nr.4/2022)*.

5.5. Kulturminner

I anleggskonsesjonens vilkår nr. 10, 6. avsnitt er det satt følgende vilkår:

Konsesjonær skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før miljø-, transport- og anleggsplanen blir godkjent.

I detaljplanens kapittel 3.5.1 opplyser dere at det ikke er registrert automatisk fredete kulturminner innenfor tiltaksområdet, noe fylkeskommunen bekrefter i sin uttalelse til detaljplanen. Fylkeskommunen skriver at det ikke er nødvendig med ytterligere utredning av kulturminneinteresser. Riggarealet ligger allerede innenfor opparbeidede arealer.

Fylkeskommunen gjør likevel Elvia oppmerksom på at det kan være ukjente kulturminner på eiendommen, og melder om meldeplikt iht. kulturminneloven § 8.

NVE vurderer at detaljplanen oppfyller konsesjonens vilkår om kulturminner.

5.6. Sluttrapport og tidsfrist for opprydding

Dere skal utarbeide en sluttrapport og sende den til NVE innen ett år etter at anlegget er satt i drift.

Sluttrapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjonen, den godkjente detaljplanen og eventuelle endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. [Veileder for sluttrapport finnes på nve.no](https://nve.no). NVE arbeider stadig med å oppdatere veilederen. Vi anbefaler derfor at dere bruker nyeste versjon når dere skal i gang med å utarbeide sluttrapporten.

Tidsfristen for å rydde opp på og sette i stand anleggsområdene er i konsesjonen satt til to år etter at anlegget er satt i drift. Dersom oppryddingen ikke er ferdig når sluttrapporten sendes inn, skal dere rapportere status og framdrift for dette arbeidet til NVE. NVE kan avslutte tilsynet i anleggsfasen på grunnlag av den innsendte sluttrapporten.

Med hilsen

Marthe Laureen Dahl Zimmer
Seniorrådgiver

Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
Seksjonssjef

Kristian Markegård
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

ELVIA AS

Kopimottakerliste:

BÆRUM KOMMUNE

ELVIA AS - Stefan Kunz

OSLO KOMMUNE FORNEBUBANEN

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Akershus fylkeskommune

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.